

CASUS WETENSCHAPPELIJKE INTEGRITEIT

2018

UvA Onjuist bijschrift bij afbeelding – ongegrond

Universiteit van Amsterdam

---

1. Onderwerp van de klacht

Teksten van bijschriften bij afbeeldingen

Correctie van fout

2. Advies van de Subcommissie Wetenschappelijke integriteit 2017:

1. VOORGESCHIEDENIS

- 1.1 Op ... 2015 heeft ... (hierna: klager) een klacht ingediend bij de ... en ... inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door ... (hierna beklagde).
- 1.2 Op ... 2015 heeft de Commissie Wetenschappelijk Integriteit ... (hierna: CWI ...) advies uitgebracht aan het College van Bestuur van ... (hierna: ...) over de klacht.
- 1.3 Het College van Bestuur ... heeft in zijn vergadering van ... 2015 besloten het advies van de CWI ... over te nemen en de klacht ongegrond te verklaren.
- 1.4 Op ... 2015 heeft klager aan het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (hierna: LOWI) verzocht om een herbeoordeling te geven van het aanvankelijk oordeel van het College van Bestuur ... van ... 2015.
- 1.5 Bij advies van ... 2016 heeft het LOWI geoordeeld dat het verzoek van klager gegrond is en dat beklagde onzorgvuldig heeft gehandeld zonder dat sprake is van schending van de wetenschappelijke integriteit. Het LOWI heeft het College van Bestuur ... geadviseerd beklagde te verzoeken om zich tot de uitgever te wenden met het verzoek waar mogelijk zorg te dragen voor een erratum in de nog beschikbare versies van het boek en na te gaan of het toevoegen van een erratum in de tekst van het e-book mogelijk is.
- 1.6 Bij schrijven van ... 2016 heeft het College van Bestuur ... klager geïnformeerd dat het inmiddels heeft geconstateerd dat beklagde niet in dienst is (geweest) bij ... en dat het College van Bestuur ... derhalve niet bevoegd was om op basis van zijn eigen Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit ten aanzien van beklagde een besluit te nemen naar aanleiding van de klacht van klager. Volgens het College van Bestuur ... had de klacht bij nader inzien niet bij... , maar bij de Universiteit van Amsterdam (hierna: UvA) moeten worden ingediend. Het College van Bestuur ... heeft daarop, in zijn vergadering van ... 2016, besloten zich van een oordeel in deze zaak te onthouden. Ook heeft het zijn aanvankelijk oordeel van ... 2015 ingetrokken.

1.7 Bij schrijven van ... 2016 heeft het LOWI klager bericht dat nu het College van Bestuur ... zijn besluit van ... 2015 heeft ingetrokken, het LOWI zijn advies intrekt.

2. PROCESVERLOOP

2.1 Bij e-mailbericht van ... 2016 heeft klager inhoudelijk dezelfde klacht jegens beklaagde (met bijlagen) bij de Commissie Wetenschappelijke Integriteit van de UvA (hierna: de Commissie) ingediend als die hij bij de CWI ... had ingediend.

2.2 Aan klager is op ... 2016 de ontvangst van de klacht bevestigd en is klager medegedeeld dat de Commissie eerst de ontvankelijkheid van de klacht zal beoordelen.

2.3 Bij schrijven van ... 2017 heeft de Commissie klager en beklaagde bericht dat zij de klacht ontvankelijk acht. De Commissie heeft beklaagde in de gelegenheid gesteld een reactie te geven op de klacht. Aan klager is verzocht de Commissie te berichten wat de aanleiding voor hem is geweest om ... jaar na het verschijnen van het desbetreffende boek van beklaagde de klacht in te dienen.

2.4 Bij e-mailbericht van ... 2017 heeft klager gereageerd op het verzoek van de Commissie. Klager heeft aangegeven dat de belangrijkste reden voor hem om pas ... jaar na het verschijnen van het boek van beklaagde een klacht in te dienen, is dat hij pas later werd gewezen op de mogelijkheid om een klacht in te dienen. Als klager eerder had geweten van de klachtenprocedure, had hij de klacht eerder ingediend. Voor klager is de kwestie nog steeds actueel, omdat beklaagde te weinig heeft gedaan om de kwestie recht te zetten.

2.5 Bij e-mailbericht ... 2017 heeft beklaagde een reactie op de klacht (met bijlagen) gegeven.

2.6 Bij schrijven van ... 2017 heeft de Commissie aan klager en beklaagde laten weten dat zij, met gebruikmaking van artikel 9, negende lid, van de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit van Amsterdam van 1 september 2013, vastgesteld op 10 december 2013 (hierna: de Klachtenregeling), de termijn voor het uitbrengen van het advies met twaalf weken heeft verlengd.

2.7 Op ... 2017 heeft klager aan de Commissie een e-mailbericht doen toekomen, dat de Commissie vervolgens op ... 2017 aan beklaagde heeft doorgezonden.

2.8 Bij schrijven van ... 2017 is aan klager en beklaagde medegedeeld dat de Commissie, met gebruikmaking van artikel 7 van de Klachtenregeling, heeft besloten voor het onderzoek een Subcommissie in te stellen. De samenstelling van de Subcommissie is daarbij vermeld. Partijen zijn uitgenodigd voor de hoorzitting op ... 2017.

2.9 Bij e-mailbericht van ... 2017 heeft beklaagde de Subcommissie laten weten dat hij niet aanwezig zal zijn op de hoorzitting, omdat hij zijn standpunt voldoende schriftelijk kenbaar heeft gemaakt. Verder heeft beklaagde bericht dat de uitgever nu het boek verkoopt met een erratum ingelegd in het boek met de tekst die hij als bijlage heeft meegezonden. Bij schrijven van ... 2017 heeft de Subcommissie het e-

mailbericht van beklaagde van ... 2017 doorgezonden aan klager en klager verzocht de Commissie te berichten of, en zo ja, op welke wijze voornoemd e-mailbericht van beklaagde aanleiding vormt tot wijziging van de klacht.

- 2.10 Bij e-mailbericht van ... 2017 heeft klager gereageerd en samengevat aangegeven dat hij nog steeds van mening is dat beklaagde de wetenschappelijke integriteit heeft geschonden.
- 2.11 Op ... 2017 heeft de hoorzitting plaatsgevonden waarbij klager in persoon is verschenen. Van de hoorzitting is een zakelijk verslag gemaakt dat als bijlage bij dit advies is gevoegd.
3. STANDPUNT VAN KLAGER
- 3.1 Klager heeft blijkens de stukken en het verhandelde tijdens de hoorzitting - samengevat en zakelijk weergegeven - het volgende naar voren gebracht.
- 3.2 Beklaagde zou onjuiste bijschriften hebben gemaakt bij de afbeeldingen die klager, op verzoek van beklaagde, aan hem ter beschikking heeft gesteld ten behoeve van het leerboek van beklaagde over ... , te weten ... (hierna: leerboek). Bij het aanbieden van de afbeeldingen zou klager aan beklaagde duidelijke aanwijzingen hebben gegeven voor de bijschriften.
- 3.3 Beklaagde heeft vervolgens in het leerboek de afbeeldingen van klager overgenomen, terwijl de bijschriften in strijd zouden zijn met de door klager gegeven aanwijzingen. De bijschriften zouden door beklaagde zodanig zijn geformuleerd dat deze zouden passen bij de tekst in het leerboek over ... terwijl de aanwijzingen van klager door beklaagde zouden zijn genegeerd. De lopende tekst in het leerboek met betrekking tot de paragraaf ..., daar waar wordt verwezen naar de geleende afbeeldingen, is ongewijzigd overgenomen uit de vorige editie van.... In de vorige editie ontbraken ... afbeeldingen bij deze passage.
- 3.4 De bestandsnamen van de afbeeldingen die klager per e-mailbericht aan beklaagde zou hebben toegezonden, zouden de data van ... bevatten en ook de productnaam van de toegepaste ... zou in de desbetreffende bestandsnaam zijn vermeld. De door beklaagde gemaakte bijschriften bij de afbeeldingen die door klager ter beschikking zijn gesteld, zouden deze tijdsaanduiding echter niet vermelden en één van de bijschriften zou volgens klager ten onrechte vermelden dat ... is ... en... , terwijl ....
- 3.5 Beklaagde zou dit alles ook geweten moeten hebben. De afbeeldingen zouden al eens eerder zijn gebruikt bij ... op internationale congressen in ... en .... Ook zou de opvatting van klager hem nog een keer zijn voorgelegd in een bijlage van het bericht van klager van ... 2009. Bovendien zou klager schriftelijk kritiek op het boek hebben gegeven in het eindstadium van het manuscript. Verder zouden klager en beklaagde tot ... deel uitmaken van een werkgroep die het onderwijs in de ... bepaalde. De PDF's van de posters zou klager bij zijn weten hebben rondgestuurd per e-mailbericht. Klager heeft niet meer de beschikking over het e-mailbericht. Uiteindelijk zou klager uit de werkgroep zijn gestapt wegens de politieke belangen die er speelden ten koste van een wetenschappelijk standpunt.

- 3.6 Al eerder signaleerde klager dat beklaagde het niet erg nauw zou nemen met de wetenschappelijke feiten toen klager in ... een verslag schreef van een lezing van beklaagde op een congres. Het manuscript zou door klager voor publicatie zijn voorgelegd aan beklaagde ter controle op onjuistheden. Het artikel zou een van de meest opgevraagde uit het vakblad ... zijn. De casus in het leerboek van beklaagde die betrekking heeft op de door klager verstrekte afbeeldingen zou een goed voorbeeld zijn van ... en niet een voorbeeld van .... Lezers zouden op het verkeerde been zijn gezet. Ook zou in het leerboek ten onrechte de naam van klager hieraan verbonden zijn. Gezien de reeds lang bestaande meningsverschillen met betrekking tot ... tussen klager en beklaagde, is het de vraag welke bedoeling beklaagde had met het niet laten checken van de gebruikte bijschriften door klager.
- 3.7 Nadat klager beklaagde confronteerde met hun e-mailuitwisseling uit 2009, heeft beklaagde klager excuses aangeboden voor onjuistheden in de bijschriften. Op ... 2010 mailde beklaagde klager over het voornemen tot rectificatie met: .... Op ... 2010 stuurde klager beklaagde een e-mailbericht met de mededeling dat klager zijn verontschuldigungen zou accepteren indien de opleidingen in ... en ... over de situatie zouden worden geïnformeerd en als er een erratumvelletje aan de nog niet verkocht leerboeken zou worden toegevoegd. Daarop reageerde beklaagde met de mededeling dat volgens hem het leerboek niet in ... en ... werd gebruikt. Vervolgens liet klager beklaagde weten dat klager uit de eerste hand de informatie had gekregen dat het leerboek bij beide ... wel werd gebruikt. Daarna werd er niet meer door beklaagde gereageerd.
- 3.8 Op ... 2013 stuurde klager beklaagde een e-mailbericht met daarin onder andere de vraag hoe het met de aangekondigde nieuwe oplage staat waarin de gecorrigeerde bijschriften zouden worden opgenomen. Daarop kreeg klager geen antwoord. Voor het geval de nieuwe oplage nog steeds op zich zou laten wachten, zou klager een besluit tot het bijvoegen van een erratum het allerminste vinden dat gedaan kan worden om recht te doen in deze kwestie. Dat is, ten tijde van het indienen van de klacht, na ongeveer zes jaar voor zover klager bekend nog steeds niet gebeurd. Verder is het van belang te vernemen dat andere versies van het boek zijn aangeboden zoals een e-book en 'printing on demand' zonder dat er sprake is van correctie van de bijschriften.
- 3.9 Naar aanleiding van het bericht van beklaagde, hangende de onderhavige klachtenprocedure, dat de uitgever thans het boek verkoopt met een erratum ingelegd in het boek met de tekst zoals die door klager is voorgesteld, heeft klager het volgende naar voren gebracht.
- 3.10 Klager vindt het vreemd dat noch beklaagde noch de uitgever hem op de hoogte heeft gesteld dat de uitgever een erratum aan de nog te verkopen boeken heeft toegevoegd. Daarmee is weliswaar na ... jaar iets recht gezet, maar nog geen recht gedaan aan een in de ogen van klager onacceptabele gang van zaken met nadelige gevolgen in de afgelopen jaren voor veel kopers van het boek en hem, als zijnde de auteur van geleende afbeeldingen. Volgens klager is nu een nieuw probleem voor beklaagde ontstaan, omdat de begeleidende hoofdtekst in het boek

haaks staat op wat in de gecorrigeerde bijschriften van de door klager geleverde afbeeldingen ... is te lezen. Dit vormde volgens klager waarschijnlijk voor beklaagde de belangrijkste reden om deze aanpassing nu pas uit te voeren, nadat er een onhoudbare situatie voor beklaagde is ontstaan. Eén en ander neemt volgens klager niet weg dat de handelwijze van beklaagde niet kan worden afgedaan als 'enige onzorgvuldigheid', zoals werd besloten door het College van Bestuur ... die de klacht met zijn - nadien ingetrokken - aanvankelijk oordeel van ... 2015 ongegrond heeft verklaard. Al met al beschouwt klager de kwestie daarom nog steeds als een schending van de wetenschappelijke integriteit.

3.11 Sinds het LOWI zijn advies van ... 2016 bij schrijven van ... 2016 heeft ingetrokken, heeft klager de navolgende twee niet eerder genoemde aspecten ingebracht. Ten eerste, de tekst waarin wordt verwezen naar ... in de ... druk uit ... is letterlijk overgenomen van de ... druk uit ... Ten tweede, met de beschikbaarstelling van de afbeeldingen per e-mailbericht op ... 2009 werd een publicatie van klager in ... meegestuurd.

3.12 Tijdens de hoorzitting heeft klager desgevraagd aangegeven, dat hij thans tevreden is met de teksten zoals die thans voorliggen en dat de tekst van het erratumblad identiek is aan de door hem eerder aan beklaagde voorgestelde tekst voor de bijschriften. Dat de hoofdtekst in samenhang bezien met de bijschriften volgens klager bij de lezer voor verwarring zou kunnen zorgen, maakt volgens klager geen onderdeel uit van de klacht omdat die verwarring voor rekening zou komen van beklaagde.

4. STANDPUNT VAN BEKLAAGDE

4.1 Klager heeft blijkens de stukken en onder verwijzing naar het verweer dat hij heeft gevoerd tijdens de procedure bij het LOWI naar aanleiding van de klacht die door klager bij de CWI ... is ingediend - samengevat en zakelijk weergegeven - het volgende naar voren gebracht.

4.2 Beklaagde heeft destijds aan klager gevraagd om een afbeelding om in het leerboek de ... te illustreren. Helaas heeft beklaagde daar een fout gemaakt bij een bijschrift in de veronderstelling dat degene wat hij op de foto zag juist was, maar dat bleek achteraf iets anders te zijn. Daarvoor heeft beklaagde zijn excuses aan klager betuigd en toegezegd de fout bij de eerstvolgende oplage te corrigeren. Er zou hierbij in het geheel geen opzet in het spel zijn geweest om de waarheid bewust geweld aan te doen en daarmee een andere boodschap uit te dragen dan in de tekst van het leerboek is vermeld.

4.3 Het bijschrift zoals dat was aangegeven op een poster, zoals door klager is aangegeven, was beklaagde niet bekend daar hij niet op het desbetreffende congres aanwezig was.

4.4 Dat de verkoop van het leerboek dusdanig is dat er tot op heden nog geen noodzaak tot een nieuwe oplage is geweest, is vooral voor de uitgever en de auteurs spijtig, maar het is niet anders. Klager heeft de Subcommissie bij e-mailbericht van ... 2017

bericht dat de uitgever het boek thans verkoopt met een erratum ingelegd in het leerboek met de tekst zoals die door klager is voorgesteld.

4.5 Beklaagde vernam pas bij de behandeling van de klacht bij het LOWI, naar aanleiding van de klacht die klager bij de CWI ... heeft ingediend, voor het eerst dat er een digitale versie van het leerboek bestond. De uitgever heeft hem daarover nooit geïnformeerd. Beklaagde brengt verder naar voren dat, nadat een collega (die met diverse anderen was ingekopieerd in een e-mailbericht van klager gericht aan beklagde) hem had verteld dat er een e-mailbericht in zijn inbox zat waarvan de inhoud erg onheus was richting beklagde, beklagde daarop bij het openen van zijn inbox het desbetreffende bericht ongeopend heeft verwijderd en vervolgens hetzelfde heeft gedaan met alle berichten die klager daarna aan hem verzond. Beklaagde had geen behoefte aan dergelijke berichten en had ook geen relatie meer met klager.

5. OVERWEGINGEN

5.1 *Algemene opmerkingen en toetsingskader*

5.1.1 De Commissie onderzoekt klachten over (een vermoeden van) schending van wetenschappelijke integriteit begaan door een medewerker van de UvA en brengt daarover advies uit aan het College van Bestuur.

5.1.2 Bij de vraag of sprake is van schending van wetenschappelijke integriteit is het van belang onderscheid te maken tussen schending van wetenschappelijke integriteit enerzijds, en bekritiseerbare of slechte wetenschap anderzijds. Bij bekritiseerbare of slechte wetenschap is veelal sprake van een interpretatieverschil c.q. een verschil van mening over een wetenschappelijk oordeel. Deze dienen te worden bediscussieerd en beslecht in de daartoe geëigende wetenschappelijke fora. De taak van de Subcommissie is beperkt tot het onderzoeken van klachten over (een vermoeden van) schending van de wetenschappelijke integriteit. De Subcommissie zal zich derhalve hiertoe beperken.

5.1.3 De Klachtenregeling definieert een schending van de wetenschappelijke integriteit als handelen of nalaten in strijd met de principes van goed wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, zoals uitgewerkt in de VSNU Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening 2004, aangepast in 2012 en 2014, en de ALLEA European Code of Conduct for Research Integrity 2011, revised edition in 2017.

5.1.4 De genoemde documenten onderscheiden tussen gewenst gedrag zoals "best practices" en naleving van "principles of research integrity" en schendingen van wetenschappelijke integriteit. Niet iedere handeling die niet voldoet aan de norm of waarde van gewenst gedrag is ook een schending van wetenschappelijke integriteit. Zo kan er sprake zijn van onheus, slordig of onzorgvuldig handelen zonder dat dit resulteert in schending van wetenschappelijke integriteit. Ten slotte dient het vaststellen van en de omgang met een schending van wetenschappelijke integriteit zorgvuldig te gebeuren (in de woorden van ALLEA 2017: met 'integrity' en 'fairness').

5.1.5 De Subcommissie zal, gelet op de klacht, de handelwijze van beklagde onderzoeken tegen de achtergrond van de principes van goed wetenschappelijk onderzoek. Zo kent de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening de principes van "Zorgvuldigheid" en "Betrouwbaarheid" die in artikel 1.6 en 1.7 respectievelijk artikel 2.5 worden uitgewerkt. Deze artikelen luiden:

"1.6 Zorgvuldigheid blijkt uit precisie en nuance bij het verzorgen van wetenschappelijk onderwijs, het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek en het publiceren van de resultaten daarvan en bij andere vormen van kennisoverdracht."

"1.7 Zorgvuldigheid beperkt zich niet tot het uitvoeren van en rapporteren over wetenschappelijk onderzoek, maar strekt zich ook uit tot de relaties tussen wetenschapsbeoefenaren onderling, tussen promotor en promovendus, tussen docenten en studenten en in relaties met de maatschappij."

"2.5 Bij informatieoverdracht in het onderwijs wordt selectieve weergave van beschikbare kennis vermeden of beargumenteerd. Overgedragen wetenschappelijke kennis is duidelijk onderscheidbaar van eigen opvattingen of speculaties daarover."

5.1.6 Beoordeeld moet worden of er in dit geval bepaalde normen van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening zijn geschonden en of in dat geval tevens schending van de wetenschappelijke integriteit heeft plaatsgevonden. De Subcommissie hanteert de hiervoor beschreven kaders bij de beoordeling van de onderhavige klacht.

5.2 Beoordeling van de klacht

5.2.1 Op basis van de stukken en het verhandelde tijdens de hoorzitting is de Subcommissie het volgende gebleken.

5.2.2 Op ... 2009 heeft beklagde klager verzocht of hij afbeeldingen heeft van ... die hij voor het leerboek, waarvan beklagde medeauteur is, zou kunnen gebruiken. Beklaagde heeft gevolg gegeven aan dit verzoek en bij de aanbieding van de afbeeldingen tevens aanwijzingen gegeven voor de bijschriften.

5.2.3 Beklaagde heeft vervolgens in het leerboek gebruik gemaakt van de afbeeldingen van klager en daarbij bijschriften gepubliceerd die volgens klager onjuist zouden zijn. Klager heeft beklagde hiervan op de hoogte gesteld. Beklaagde heeft hierop zijn excuses voor de onjuiste bijschriften aangeboden en op ... 2010 per e-mailbericht klager laten weten dat hij dit bij de eerstvolgende oplage van het leerboek zou rectificeren en dat dit naar verwachting niet zo lang op zich zou laten wachten. Op ... 2013 heeft klager bij beklagde geïnformeerd naar de eerder aangekondigde nieuwe oplage waarin de gecorrigeerde bijschriften zouden worden overgenomen. Daarop volgde geen antwoord van beklagde.

- 5.2.4 Beklaagde heeft in ... 2016, bij wijze van verweer tijdens de procedure bij het LOWI naar aanleiding van de klacht die klager bij de CWI ... heeft ingediend, naar voren gebracht dat de verkoop van het leerboek dusdanig is dat er nog geen noodzaak tot een nieuwe oplage is geweest. Dit is volgens beklagde spijtig, maar niet voor hem beïnvloedbaar.
- 5.2.5 Bij e-mailbericht van ... 2017 heeft beklagde de Subcommissie laten weten dat de uitgever het leerboek nu verkoopt met een erratum ingelegd in het leerboek met de tekst zoals die door klager eerder in 2010 is voorgesteld. De klager heeft, zoals in paragraaf 3.12 vermeld, tijdens de hoorzitting aangegeven tevreden te zijn met deze tekst.
- 5.2.6 Met betrekking tot het principe van Zorgvuldigheid, meer specifiek de uitwerking daarvan in de artikelen 1.6 en 1.7, overweegt de Subcommissie als volgt.
- 5.2.7 Wetenschappelijke activiteiten dienen met zorgvuldigheid te worden verricht. Het handelen van een wetenschapsbeoefenaar is zorgvuldig als het gebeurt met de toewijding en de nauwkeurigheid die nodig zijn om het beroep goed te kunnen uitoefenen. Artikel 1.7 heeft betrekking op de wijze waarop wetenschapsbeoefenaren met elkaar en met studenten omgaan.
- 5.2.8 Beklaagde heeft aangegeven dat hij een fout heeft gemaakt bij een bijschrift in de veronderstelling dat datgene dat hij op de foto zag juist was, maar dat de werkelijkheid achteraf iets anders bleek te zijn. Uit het feit dat beklagde zijn excuses aan klager heeft aangeboden voor de onjuiste bijschriften, heeft aangeboden dat de bijschriften in een nieuwe druk gecorrigeerd zouden worden en heeft aangegeven dat de uitgever het leerboek thans - voor zover bekend bij de Subcommissie - verkoopt met een erratum ingelegd in het leerboek met de tekst zoals door klager eerder is voorgesteld, leidt de Subcommissie af dat van opzet geen sprake hoeft te zijn. Er zijn ook geen andere omstandigheden waaruit de Subcommissie afleidt dat er sprake zou zijn van opzet.
- 5.2.9 De in artikelen 1.6 en 1.7 genoemde zorgvuldigheid brengt ook met zich mee dat de wetenschapsbeoefenaar ervoor zorg dient te dragen dat eventuele onvolkomenheden en/of fouten zo snel mogelijk en op adequate wijze worden gecorrigeerd en rechtgezet. Dit veronderstelt dat voldoende inspanningen worden verricht en verantwoordelijkheid wordt genomen om onvolkomenheden en/of fouten op te lossen.
- 5.2.10 De Subcommissie stelt vast dat alhoewel beklagde in 2010 aan klager zijn excuses heeft aangeboden voor de desbetreffende door hem in het leerboek gebruikte bijschriften, klager pas, ... jaar later, in 2017 bericht dat de uitgever het leerboek thans verkoopt met een erratum ingelegd in het leerboek met de tekst zoals die door klager eerder in 2010 is voorgesteld. Het standpunt van beklagde dat een correctie van de bijschriften niet eerder niet mogelijk was, omdat een nieuwe oplage van het leerboek niet aan de

orde is, vormt op zichzelf geen rechtvaardiging voor het tijdsverloop van zeven jaar na de collegiale waarschuwing. Zo had de verkoop van het leerboek met een ingelegde erratum eerder kunnen plaatsvinden. Van wetenschappers mag een actieve houding op dit vlak worden verwacht, in het bijzonder als zij door collega's in dezelfde discipline worden gewezen op onvolkomenheden en/of fouten. Bovendien wist beklagde dat alle afnemers van de huidige druk niet de juiste bijschriften zouden zien, terwijl de nieuwe druk op zich liet wachten.

5.2.11 Met betrekking tot het principe van Betrouwbaarheid, meer specifiek de uitwerking daarvan in artikel 2.5, overweegt de Subcommissie als volgt.

5.2.12 Gebleken is dat klager en beklagde van opvatting verschillen over de ... en de mate van ... bij.... In de tekst van de door klager overgelegde passage van het leerboek, dat betrekking heeft op..., heeft beklagde expliciet aangegeven dat er langere tijd discussie wordt gevoerd tussen de aanhangers en tegenstanders van ... als ... bij .... Hieruit blijkt dat beklagde bij de informatieoverdracht in het onderwijs, bij wijze van het leerboek, niet een selectieve weergave van de beschikbare kennis heeft gegeven of beargumenteerd. In dit kader heeft de Subcommissie tevens het feit in aanmerking genomen dat klager desgevraagd heeft verklaard thans tevreden te zijn met de teksten en het erratumblad.

6. CONCLUSIE VAN DE SUBCOMMISSIE

6.1 De Subcommissie komt op grond van de overwegingen tot de volgende conclusie, uitsluitend en voor zover de uitgever thans het leerboek (in alle beschikbare versies, waaronder in ieder geval de hardcopy, de paperback alsmede de e-bookversie en de printing on demand variant) daadwerkelijk met het desbetreffende erratumblad verkoopt en beklagde daarmee de fout corrigeert (overeenkomstig de berichtgeving van beklagde aan de Subcommissie bij e-mailbericht van ... 2017). Hoewel beklagde met zijn handelwijze niet heeft gehandeld overeenkomstig de uitwerking van de waarde zorgvuldigheid, zoals neergelegd in de artikelen 1.6 en 1.7 van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening, kwalificeert dit handelen niet als een schending van de wetenschappelijke integriteit.

6.2 Voor een schending van de wetenschappelijke integriteit zijn bijkomende omstandigheden vereist, bijvoorbeeld dat een wetenschapsbeoefenaar verder gaat dan enkele fouten en slordigheden of dat hij zijn handelwijze niet bijstelt na ernstige en gefundeerde kritiek. Daarvan is in dit geval volgens de Subcommissie geen sprake. Van een opzettelijke fout is niet gebleken: blijkens een e-mailwisseling tussen klager en beklagde heeft beklagde, aangesproken door klager op de onjuiste bijschriften, juist direct zijn fout erkend en aangegeven dat rectificatie zal plaatsvinden bij een volgende druk. Bij het uitblijven van een nieuwe druk had het echter - mede met het oog op de jegens afnemers van het boek in acht te nemen zorgvuldigheid en het collegiale vertrouwen - op de weg van beklagde gelegen om alsnog actie te ondernemen. Dit heeft hij echter pas na lange tijd gedaan. Dat is niet in lijn met gewenst gedrag, althans met het

handelen overeenkomstig de waarden zoals neergelegd in de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening. Het is evenwel niet zo dat beklagde kritiek op de bijschriften heeft genegeerd of zijn handelwijze niet heeft bijgesteld.

6.3 Van een schending van artikel 2.5 is de Subcommissie niet gebleken. De Subcommissie verwijst naar het bovenstaande onder de paragrafen 5.2.11 en 5.2.12.

7. ADVIES

7.1 De Subcommissie adviseert de Commissie aan het College van Bestuur van de UvA te adviseren de klacht ontvankelijk en ongegrond te verklaren, uitsluitend en voor zover de uitgever thans het leerboek (in alle beschikbare versies, waaronder in ieder geval de hardcopy, de paperback alsmede de e-bookversie en de printing on demand variant) daadwerkelijk met het desbetreffende erratumblad verkoopt en beklagde daarmee de fout corrigeert (overeenkomstig de berichtgeving van beklagde aan de Subcommissie bij e-mailbericht van ... 2017). Onder dezelfde voorwaarde adviseert de Subcommissie het College van Bestuur geen nadere stappen jegens beklagde te ondernemen.

Namens de Subcommissie Wetenschappelijke Integriteit,

...,

Voorzitter

3. Advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit 2017

Bij schrijven van ... 2016 heeft ... een klacht ingediend inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door ....

De Commissie Wetenschappelijke Integriteit UvA (hierna: de Commissie) heeft voor het onderzoek van de klacht een Subcommissie ingesteld. Voornoemde Subcommissie heeft bij schrijven van ... 2017 haar advies van gelijke datum aan de Commissie aangeboden. Een afschrift van voornoemd advies treft Uw College als bijlage aan.

De Subcommissie heeft geadviseerd de klacht ontvankelijk en ongegrond te verklaren, uitsluitend en voor zover de uitgever van het leerboek ... (in alle beschikbare versies, waaronder in ieder geval de hardcopy, de paperback alsmede de e-bookversie en de printing on demand variant) thans voornoemd leerboek daadwerkelijk met het erratumblad (zoals door ... opgenomen als bijlage bij het e-mailbericht aan de Subcommissie van ... 2017) verkoopt en ... daarmee de fout corrigeert (overeenkomstig de berichtgeving van ... aan de Subcommissie bij e-mailbericht van ... 2017).

Onder dezelfde voorwaarden heeft de Subcommissie uw College geadviseerd geen nadere stappen jegens ... te ondernemen.

De Commissie overweegt dat het advies van de Subcommissie zorgvuldig tot stand is gekomen. Zij neemt de overwegingen en de conclusie van de Subcommissie dan ook over en maakt deze tot de hare.

Op grond van het vorenstaande adviseert de Commissie Uw College de klacht ontvankelijk en ongegrond te verklaren, uitsluitend en voor zover de uitgever van het leerboek ... (in alle beschikbare versies, waaronder in ieder geval de hardcopy, de paperback alsmede de e-bookversie en de printing on demand variant) thans voornoemd leerboek daadwerkelijk met het erratumblad (zoals door ... opgenomen als bijlage bij het e-mailbericht aan de Subcommissie van ... 2017) verkoopt en ... daarmee de fout corrigeert (overeenkomstig de berichtgeving van ... aan de Subcommissie bij e-mailbericht van ... 2017).

Onder dezelfde voorwaarden adviseert de Commissie Uw College geen nadere stappen jegens ... te ondernemen.

Hoogachtend,

Namens de Commissie Wetenschappelijke Integriteit,

...,
voorzitter

4. Aanvankelijk oordeel College van Bestuur d.d. 28 juli 2017:

HET COLLEGE VAN BESTUUR VAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM;

gezien:

- de bij schrijven van ... 2016 door ... ingediende klacht inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door ... ;
- het advies van de Subcommissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: de Subcommissie) van ... 2017;
- het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: de Commissie) van ... 2017;

overwegende:

- dat de Commissie heeft geadviseerd de klacht ontvankelijk en ongegrond te verklaren, uitsluitend en voor zover de uitgever van het leerboek ... (in alle beschikbare versies, waaronder in ieder geval de hardcopy, de paperback alsmede de e-bookversie en de printing on demand variant) thans voornoemd leerboek daadwerkelijk met het erratumblad (zoals ... opgenomen als bijlage bij het e-mailbericht aan de Subcommissie van ... 2017) verkoopt en ... daarmee de fout corrigeert (overeenkomstig de berichtgeving van ... aan de Subcommissie bij e-mailbericht van ... 2017);
- dat onder dezelfde voorwaarden de Commissie heeft geadviseerd geen nadere stappen jegens ... te ondernemen;
- dat het advies van de Commissie zorgvuldig tot stand is gekomen;

BESLUIT:

- dat het, onder overneming van de in het advies van de Commissie gegeven motivering, tot het aanvankelijk oordeel (als bedoeld in artikel 11, eerste lid, van de Klachtenregeling) komt:
  1. dat de klacht ontvankelijk en ongegrond dient te worden verklaard, uitsluitend en voor zover de uitgever van het leerboek ... (in alle beschikbare versies, waaronder in ieder geval de hardcopy, de paperback alsmede de e-bookversie en de printing on demand variant) thans voornoemd leerboek daadwerkelijk met het erratumblad (zoals door ... opgenomen als bijlage bij het e-mailbericht aan de Subcommissie van ... 2017) verkoopt en ... daarmee de fout corrigeert (overeenkomstig de berichtgeving van ... aan de Subcommissie bij e-mailbericht van ...)
  2. dat, onder dezelfde voorwaarden, geen nadere stappen jegens ... zal worden ondernomen.

Het College van Bestuur,

...
voorzitter

5. LOWI

Het LOWI heeft het College van Bestuur geadviseerd om het aanvankelijk oordeel ongewijzigd over te nemen als definitief oordeel.

Het LOWI heeft hiertoe - onder meer - overwogen:

(...)

'Het gedrag van Belanghebbende voldoet niet aan de zorgvuldigheid zoals neergelegd in de uitwerkingen 1.6 en 1.7 van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening. Echter, het constateren van een schending van de normen uit de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening leidt niet per definitie eveneens tot het oordeel dat de wetenschappelijke integriteit is geschonden. Kort gezegd is ook de ernst van de (gevolgen van de) normschending van belang.'

(...)

'Belanghebbende heeft verwijtbaar onzorgvuldig gehandeld. De gevolgen van zijn handelen zijn echter niet van dien aard of van zodanig belang, dat ze de kwalificatie schending van de wetenschappelijke integriteit rechtvaardigen. Om die reden kan het verzoek van Verzoeker niet gegrond worden verklaard.' (...)

6. Definitief oordeel College van Bestuur d.d. 6 februari 2018

HET COLLEGE VAN BESTUUR VAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM;

gezien:

- de bij schrijven van ... 2016 door ... ingediende klacht inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door ... ;
- het advies van de Subcommissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: de Subcommissie) van ... 2017;
- het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: de Commissie) van ... 2017;
- het aanvankelijk oordeel op de klacht van ... 2017 (met kenmerk ...);
- het advies van het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (hierna: LOWI) van ... 2018;

overwegende:

- dat de Commissie heeft geadviseerd de klacht ontvankelijk en ongegrond te verklaren, uitsluitend en voor zover de uitgever van het leerboek ... (in alle beschikbare versies, waaronder in ieder geval de hardcopy, de paperback alsmede de e-bookversie en de printing on demand variant) thans voornoemd leerboek daadwerkelijk met het erratumblad (zoals door ... opgenomen als bijlage bij het e-mailbericht aan de Subcommissie van ...) verkoopt en ... daarmee de fout corrigeert (overeenkomstig de berichtgeving van ... aan de Subcommissie bij e-mailbericht van ... 2017);
- dat onder dezelfde voorwaarden de Commissie heeft geadviseerd geen nadere stappen jegens ... te ondernemen;
- dat het advies van de Commissie zorgvuldig tot stand is gekomen;
- dat het LOWI bij schrijven van ... heeft geadviseerd om het aanvankelijk oordeel ongewijzigd over te nemen als definitief oordeel;
- dat het advies van het LOWI zorgvuldig tot stand is gekomen;

BESLUIT:

- het aanvankelijk oordeel op de klacht van ... 2017 (met kenmerk ...) te bevestigen als definitief oordeel (als bedoeld in artikel 11, vierde lid, van de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit van Amsterdam, vastgesteld op 10 december 2013, besluitnummer 2013cb0471) en de klacht van ... van ... 2016 jegens ...:
  1. ontvankelijk en ongegrond te verklaren, uitsluitend en voor zover de uitgever van het leerboek ... (in alle beschikbare versies, waaronder in ieder geval de hardcopy, de paperback alsmede de e-bookversie en de printing on demand variant) thans voornoemd leerboek daadwerkelijk met het erratumblad (zoals door ... opgenomen als bijlage bij het e-mailbericht aan de Subcommissie van ... 2017) verkoopt en ... daarmee de fout corrigeert (overeenkomstig de berichtgeving van ... aan de Subcommissie bij e-mailbericht van ... 2017) en dat;
  2. onder dezelfde voorwaarden geen nadere stappen jegens ... te ondernemen.

Het College van Bestuur,

...
voorzitter